

... tak pokorščino, morajo jih zapustiti in jim tako pokazati svoje zaničevanje. Toda se prido. Udje tega društva morajo biti abstinencije, ne smejo zahajati v krčme, ne piti ne vina, ne piva, ne kraherljev, ne medice ne, (o žganju niti ne govorim), bodo na ta način kak pribranili ter imeli izkoristiti za klerikalne namene. In za te namene molita takoj sedaj obo duhovske nedelje. . . Izmolzli pa so od zagonet tudi že dokaj več, nego preveč. Za smake so morali dati vsak srebrno kreditisaravno še 4 kr. ni vreden; molitvenik podaja za 2 K 80 vin. ko še 80 kr. ni novi udje, ki so hoteli vstopiti v sobo nekoga bralnega društva, so morali plačati vstopnine, da se je torej nabralo nadmon, katere je baje nesel govornik, ki je semkaj sejati same sovrašča, s seboj dati Vam namreč moram, da radi tega shoda po vsej Ribnici kakor v čebelnem panju. Nije za nas je še to, da so si kanalje zasami vse gostilne in tako zavili vrat svojemu bralnemu društvu, za katero so si lani vili precej drag vder, Skorpijon v svoji smaki jezi do liberalcev je pičil in ugonobil sebe. Nekemu možu so sorodniki mojega nega brata prepovedali vstop v rojstno ter ni pustil svojim otrokom stopiti v to dovalno družbo. Oštivali so ga tudi s takimi priimki, kakoršni bi iz ust poštene, krše mladine ne smeli priti na dan. Vse to hujšaški klerikalni podlagi. Jaz sem v tem četrtek šel nekoliko po fari ter naletel imet vulgo Lonceluu na kierikalnega agitatorja, ki je prišel celo iz oddaljenega Remšnika in spreobratil ljudi „na pravo vero“ ter priporočal, naj se naroč samo „Slovenogar“, „Naš Dom“ in „Domoljuba“. Očitno torej je, da je same, ko ga je sejal na znani Hohnjec, padlo na dobra tla, sedaj pošljajo že agitatorje od ondot poti. Ti zavistneži bodo sedaj skušali na vsak skodovati nam vsem, ki se nočemo oklepiti terorizmu: Pa možje se jim ne bodejte Farani.

Ijanjem zemlje pa posebno odpiramo nerodovitne zemeljske plasti, da se morejo razkrojiti, in s tem mnogo žino rodno plast. Z njim uravnavamo zemeljsko vlogo in toplino in dosežemo, da morejo rastlinske korenine laže in globlje prodirati v globočino. Z rahljanjem zemlje tudi najuspešneje zatiramo plevel. Izkratka: poleg gnojenja je rahljanje zemlje tisto velevalno kmetijsko opravilo, ki vsled njega zemlja dobi vse one lastnosti, ki jih navadno izražamo z besedo **rodovitnost**.

Rodovitnost zemlje posebno pomnožimo z globo-
klm rahjanjem ali rigolanjem, in dokazano je, da se na-
ta način čisti dohodek kakršega pridelka lahko zviša za
20 do 30%. Nekatere kulture, zlasti sadjarstvo in
vinarstvo, pa so brez globokega rahljanja zemlje
danes nemogoče.

Globoko se zemlja rahlja z ročnim prekopavanjem (rigoljanjem) ali pa z globokimi oranjem. Navadno se delo tako zvršuje, da se spodnja zemeljska plast spravi na površje, vrhnja pa na dno. V novejšem času pa so se priprivali, da tak način globokega prekopavanja ni vselej brez slabih posledic. Vrhinja, rodna zemlja se potopí v globino in tam ne pride do popolne veljave. Spodnja, mrtva plast stopi na površje in vsaj nekaj let niti v kemijskem, niti v fizikalnem ozru ni takta, da bi ugašala potrebam rastlinskega življenja. Zato se vedno b. l. priprava rigoljanje na ta način, da se zgornja, rodna plast samo obraže, spodnja pa na mestu raztrgva in zrablja, ne da bi prišla na površje. S takim rigoljanjem dosežemo najugodnejši učinek, ker ostane rodna zemlja na svojem mestu na površju, spodnje plasti pa se zoper na svojem mestu zrabljajo in takorečko odpro zračenemu in vseledi tudi vplivu zemeljskih bakterij.

in vseč leta tudi vpliv zemeljskih katastrof. Ker se vedno bolj jasno spoznava velika važnosť globokega rahiljanja zemlje, posebno v nekaterih kmetijských panogah, in ker to delo ovira vedno večja draginjava in splošno pomanjkanje delavskih moči, so tudi v tem oziru začeli iskatи novih potov, cenejših sredstev in načinov za tako važno kulturno delo. Že pred več desetimi leti so začeli Amerikanci poskušati zemljo v to svrhenju razstrelije vati in tako, kakor se razstreljuje skalovaljena ruda itd. Poskušnje so se obnesle izvrstno, in se je ta način obdelovanja zemlje v Ameriki že zelo razvil in razširil. Tudi po nekaterih evropskih državah so že pred več leti sledili ameriškemu zgledu z istim uspehom. Prvič nas v Avstriji se je o tej zadevi začelo govoriti še zadnjega leta in obširnejši poskus so se zvršili še preteklo in letošnje leto.

Danés se ně moremo presoditi, v kolikž méri in kakšném uspehom se bo žal ta način obdelovanja zemlje uporabljati v naših življenjih, vendar je potrebno, da se seznanimo s to zanimivo novostjo in da tudi pri načinem delati razlane poskuse, kajti dognahto je že sedata, da z razstrelbo lahko izdatno podpiramo ali celo nadomeščimo marsikatero rožadevno ročno in vprežno delo.

Prednosti razstreljevanja zemlje nasproti ročnemu gojanju in grobkemu oranju so pod ugodnimi pogojmi lahko tako matne. Posebno pride v poštev cenejša, hitrejša in boljša zvrstev. To velja seveda predvsem za tiste kraje, kjer je pomanjkanje delavskih moči posebno včutljivo in se celo da drag denar ne more dobiti do voli dobrih in nenesljivih delavcev. Dalje kaže se posluževati razstreljevanjem zemlje v takem slučaju, kjer hoče euro hitro zvršiti nameravano delo, a ni mogoče na skrat dobiti tolike delavcev. Prav posebno pride razstreljevanje v poštev na zvezni, težki in zemlj. Tu se razgovanje z razstreljevanjem zvrši tudi veliko bolj kakor z rokami, ker razstrelivo zgornjo rodbo plasti nekajko prividejne in zrahilja, spodobe mrtve plasti pa raztraga in zorobi in na poljubno globočino in širino. Prav posebnega pomena pa je razstreljevanje pri krečnju in gozdov. Tu že po doseganjih skušnjah lahko odločno zdimo, da se odstranjevanje gozdnih parobkov (štorov) in uravnavanje zemlje z ročnim delom nikdar ne zvrši tako hitro, temeljito in razmeroma po ceni, kakor z razstrelbo. Prav tako priravnalno sredstvo je ta zastrelba za napravo drevesnih jam in zrabljanje spodnjih, nerodovitnih plasti v starejših vinogradih in sadovnjakih. Tudi za napravo jarkov in oskrbovanje močvirja je razstreljevanje porabno.

sevanje mocvirja je razstreljevanje po
(Naprij prihodnjem.)

Zobna krêma
KALODONT
Ustna voda 17

Novice.

**Podpisani sem zaradi bolezni na
večtedenskem dopustu
Vsled tega odpadejo za sedaj vsako
dnevne uradne ure od 10. do 12.
ure. Kar je za me namenjeno in se tiče zgolj
uredništva, blagovoli naj se oddati v pisarno
upravnosti „Štajerca“, ki bode vse naprej
ekspedirala. Prav posebno pa prosim cenjenih
pisatelje in dopisnike, naj ne vpošiljajo
dopisov na moj osebni naslov. Kaže
se uradništvo tiče, naj se naslovi ravno na**

uredništvo, ne pa na mojo osebo. Osebno naslovljena uredniška pisma ostanejo neodprtia in je dolični odpošljatev za eventualno zakasnenje sam odgovoren. Toliko vsem naznanje. Prosim pa tudi, da naj cenjeni pisatelji v tem času kake uredniške nedostatke z ozirom na mojo bolezen blagovoljijo oprostiti. — V Ptaju, 6. oktobra 1913. — Kar Linhart, urednik in izdajatelj „Štajerca“

Objava cesarskega spomenika na Dunaju

V Franc Jožefovi vojaški akademiji se je ob javil danes slavni spomenik cesarja. Zastopa je pri tej slavnosti nadvojvoda Friderik cesarsko hišo.

Na Dunaju je v okrajni sodniji streljal črevljarski mojster Hradil na odvetnika dr. Arona, brez da bi ga ranil. Odvetnik Aron je zastopal prisodniji prejšno ljubico Hradila.

Orožnik smrtnonevarno zabolel orožnika. Št. Petru na Krasu je orožniški postajevodja Šter dobil včeraj v gostilni orožnika Čiligoja, ki je imel službo, in ga pozval, naj zapusti gostilno. Čiligoj se mu je uprl, nakar sta se urožnik na cesti skregala in sropadla. Razvil se je bo za življenje in smrt. Končno je Šter upornega orožnika parkrat zabolel. Čiligoja, ki je smrtnonevarno ranjen, so prepeljali v garnizijsko bolnišnico.

Švedski kralj na raku bolan. Stockholmski 6. okr. Zdravniška preiskava je dokazala, da je švedski kralj na raku bolan.

Zrtev aviatike. Iz Marmande poročajo Aviatik Sivel je padel, ko se je hotel spustiti na tla, s svojim aparatom iz višine trideset metrov. Počila mu je lobanja in je kmalu umrl. Sivel je bil 25 let star in se je udeležil balkanske vojne.

Velika nezgoda na francoskem parniku. Pariza pišejo: Na francoskem petrolejskem parniku „Amore“, ki je vkrcan v alžirskem pristanišču, je predvčerjšnjim izbruhnil ogenj. Kapitana dva monarja sta bila smrtnonevarno poškodovana.

Duhovniki se pretepajo v cerkvi sv. Petra v Rimu. V cerkvi sv. Petra v Rimu je bil včer (4. okt. veliki škandal. Prelat Scapinelli je zahteval od romarjih da zapustijo stole. Nastal je nato preprič med Scapinelljem in župnikom Violem. Ko sta neki čas prepirala in kritikovali nad drugega v cerkvi, je dobil prelat ūpuika tako močno zaušnico, da je padel na tla. Zdaj šele sta se dobro poprijela in kakor dva šolarja valjala po tleh. Končno so pri drugi duhovniki in cerkvene sluge, kateri ločili pretepače. Kardinal Rampola je uvedel takoj strogo preizkavo. Pretepanje teh dveh duhovnikov ni ugajalo navzočim romarjem.

Maksim Gorki. Znani ruski pisatelj Maksim Gorki je kakor smo že pisali v našem listu hudo zbolel. Ruski listi sedaj poročajo da mu zopet godi malo boljše. Zdravniki rečejo, da je ta bolezen posledica njegova zapora.

Ceški sappeuri — morilci na južnem Tirovskem. Blizu Rovereta so češki sappeuri zastavili pot domov idočim kmetom. Začeli so se pretetavati vojaki in kmeti. Vojaki so kmeta Zuliana, kateri ima doma 7 malih otrokov, zabodli bajonetom. Več drugih kmetov je bilo težko ranjenih.

V Sibiriji je vjela policija dva tata, katera sta ropala 100.000 rubelov. Pri preiskavi hiš so našli celo roparsko tolpo. Ti so začeli na policiste streljati. V tem boju so izgubili življenje 3 policiisti in 1 ropar.

Klera. Vojno ministerstvo je naročilo posameznim korskim poveljnikom, naj sklicajo rekrute, nadomestne reserviste in enoletne prostovoljence, katere pridejo iz krajev kje je ali je bila kolera, pozneje. — V Budimpeštu je danes, 2. oktobra umrl na aziatski koleri brodnič Andreas Vincze. — Deželní sanitetni urad Zagrebu razglasil, da je zbolelo 11 oseb in umrlo

Veliki potres v južni Italiji. V celi južni Italiji se je čutil danes in včeraj močni potres. V Neapoli so šli ljudje v procesijah skozi ulice in so klicali boga na pomoč. V Capni so hoteli ujetniki. Vojaki so vzdržali red na ulicah. V Campobasso je bilo ranjenih mnogih oseb tudi so bile poškodovane cerkve in hiše.